

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŐKANLIĐI'NA

AŐađıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ* tarafından Anayasa'nın 98'inci, İtüzüğün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

01.12.2023

Nevroz UYSAL ASLAN

Őırnak Milletvekili

Yakınları vefat eden mahpusların cenazelere katılması için, cezaevi tarafından hesaplanacak masraf tutarının emanet para hesabına yatırılması istenmektedir. Ancak cenazelere katılım için mahpuslardan istenilen masraf, birçok mahpusça karşılanamayacak boyuttadır. Karşılması durumunda dahi mahpusların cenazeye katılma hakları çeŐitli gerekçelerle engellenmektedir. 25.11.2023 tarihinde Őırnak'ta vefat eden Murat ACAR'ın cenazesine katılabilmesi için Bakırköy Kadın Kapalı Cezaevi'nde bulunan Tenzile Acar'dan 65.000,00 TL istenmiŐtir. Ancak cenazeye katılmak için yapılan başvuruya rağmen İdil İlçe Emniyet MüdürlüĐünce "güvenlik önlemi alınamayacağı" gerekçesi ile talebin ret edildiği bildirilmiŐtir. Tarafımızca ilçe merkezinde kurulan taziye ve yine İdil İlçe Merkezi Őeyh Hasan Mezarlığı'na defnedilecek cenaze için olumsuz görüŐ bildiren İlçe Emniyet MüdürlüĐü ile iletiŐime geçilmiŐtir. Emniyet yetkilileri, 27 Kasım tarihi için güvenlik önlemi alınamayacağından olumsuz görüŐ bildirdiklerini belirtmiŐlerdir. Ancak emniyetin verdiği bu bilginin aksine aile, cenazeye katılması için yapılan başvuruda tarih belirtmediklerini, başvurunun yüksek meblağ istenmesine karşı keyfi bir Şekilde ret edildiğini tarafımıza aktarmıŐtır.

Antalya Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde bulunan Kemal DemirbaŐ'ın 17.11.2023 tarihinde vefat eden Zeliha DemirbaŐ'ın Malatya'daki cenazesine katılması için ise kendisinden 35.000,00 TL talep edilmiŐtir.

Rıza dışı nakiller ile ailelerinden uzakta cezaevinde tutularak cezalandırılan mahpuslardan, yakınlarının vefat etmesi durumunda karşılayamayacakları yol masrafları talep edilmektedir. Bu şekilde mahpusların cenazelere katılımları engellenmektedir. Bu durum tutuklu ve hükümlüler için ceza ve infaz sistemi içinde oluşturulmuş örtülü ve çoklu cezalandırma sisteminin bir parçası olarak uygulanan uzak illere sevk uygulamasının yarattığı sonuçlardan sadece biridir.

Bu bağlamda;

- 1- Son 5 yılda yakınlarının cenazelerine katılmak için başvuru yapmalarına rağmen izin verilmeyen kaç mahpus bulunmaktadır?
- 2- Son 5 yılda uzak illere sevk edilmiş olup, yakınlarının cenazesine katılmak için başvuru yapan ancak nakil masraflarını karşılayamadığı için cenazelere katılamayan kaç mahpus bulunmaktadır?
- 3- Yakınlarının cenazesine katılmak isteyen tutuklu ve hükümlülerden istenilen yol ve diğer masraflar neye göre belirlenmektedir? Bu masraflar arasındaki orantısız farkların nedeni nedir?
- 4- Yakınlarının cenazesine katılmak isteyen tutuklu ve hükümlülerin karşılayamadıkları nakil masrafları için bir fon bulunmakta mıdır?
- 5- 12 Ağustos 1949 tarihli Cenevre Sözleşmeleri'ne atıfla; insan hakları bağlamında yas hakkı savaş zamanlarında dahi tanınması gereken bir hak iken cenazeye katılma kararına yönetmelikle idare bariyeri konulması, idare hukuku bağlamında görev gaspı değil midir?
- 6- Adalet Bakanlığı olarak, antidemokratik ve insan hakkı ihlallerine yol açan mevzuattan ve keyfi uygulamalardan kaynaklı hak ihlallerinin önlenmesi adına yasal değişikliklerin yapılması ve keyfi uygulamalara son verilmesi için bir çalışmanız var mı?